

Slovenske nekropole X i XI veka na Kosovu i Metohiji | Vrsta: Seminarski | Broj strana: 16
| Nivo: Filozofski

Филозофски факултет
Катедра за археологију
Универзитет у Београду

Предмет:

Национална археологија средњег века

Тема рада:

Словенске некрополе X-XI века
на Косову и Метохији

Београд

јануар 2006.

Увод:

Географска област Косова и Метохије скоро са свих страна уоквирена је планинама и планинским венцима: Шаром на југу, Паштриком и Проклетијама на западу, Мокром гором и Копаоником на северу, а у правцу истока Скопском Црном гором, Жеговцем и Козницом до планине Радан. Административна подела Косова и Метохије готова да одговара и географској подели, па ове две регије раздваја област Прекорупља. Природни услови Косова и Метохије погодовали су развоју земљорадње током неолита када су праисторијске заједнице углавном насељавале равнице крај речних токова, али већ од бронзаног доба трансхумано сточарство је доминантна првредна грана (Тасић 1998:17). Као важна привредна грана већ од малђе праисторије па све до зрелог средњег века и нашег времена важну улогу игра и рударство.

Интересовање за културну историју и археологију Косова и Метохије везујемо за прве истраживаче и путописце који од половине XIX века обраћају пажњу на читав регион данашње Србије. Ту на првом месту мислимо на Феликса Каница који 1892. објављује и антички материјала са Косова у својој књизи Римске студије у Србији. Поред Каница треба поменути и дуге путописце који су у својим радовима написали по неку речиницу и о овом простору, руски путописац А. Гиљфердинга, Г. Хана, Г. М. Мекензија и А. П. Ирбија. За овај рад значајније су озбиљније археолошке студије које на овом простору започињу А. Еванс, Н. Вулић, А. Премештајн, Ћ. Трухелка, Ђ. Бошковић, М. Грбић (Тасић 1998:19-20). Ови рани истраживачи археологије на тлу Косова и Метохији пажњу су поклањали углавном античким и епиграфским споменицима, а међу њима већ тако давно истакла се Улпијана, на којој обимнији археолошки радови почињу тек шездесетих година XX века. Систематска археолошка ископавања отпочела су након оснивања Музеја Косова и Метохије у Приштини 1949. године. Радови су почели у Новом Брду, Улпијани, у Предионицама, у Гладницама, у Валачу и Житковцу. Касније су уследили и радови на локалитетима у Доњој Брњици, Карагачу, Рогову, Иглареву, Сочаници (Муниципиум ДД). Као најбитније стручњаке који су у име Музеја Косова и Метохије руководили радовима овде помињемо Е. Чершкова, Ј. Глишића и А. Јуришић.

Археолошко испитивање средњег века на Косову такође има дугу традицију. По подацима које нам преноси В. Јовановић прво ископавање једног средњовековног споменика на Косову и Метохије организовао је професор Филозофског факултета у Скопљу Радослав

Грујић. Он је 1927. године делимично откопао остатке манастира св. Арханђела код Призрена, када је први пут на овим просторима откопана и манастирска некропола. Исте године Грујић је откопао и остаци црквице у оближњем утврђењу Вишеграду. Све налазе Грујић је предао у Курршумли-Хан, тада Музеј Јужне Србије (Јовановић 1988:17). Недуго после 1930. године Велимир Јојић, професор гимназије у Пећи предузео је ископавање остатака манастира Студенице Хвостанске. Исте године Ђурђе Бошковић је обавио мање ископавање око цркве св. Стефана, а наредне две године је исто поновио приликом конзерваторских радова у Пећкој Патријаршији. Током 1950. и 1951. године обављена су мања сондирања под руководством Слободана Ненадовића. Насеље Ново Брдо истраживао је у дугом периоду од 1952. године до 1967. Радовима су руководили Д. Јовановић, М. Ћоровић-Љубинковић, Р. Љубинковић и В. Кораћ. Археолошка испитивања на средњовековном граду у Звечану трајала су три сезоне у периоду 1958-1959. У Радовима је између осталих учествовао и В. Јовановић (Јовановић 1988:17-20). На самом крају поменућемо и велики пројекат Косово у раном средњем веку покренут 1975. године на иницијативу Филозофског факултета у Београду и Музеја Косова и Метохије у Приштини. У оквиру овог пројекта обављена су систематска рекогносцирања и мања сондажна ископавања локалитета чије резултате делимично и овде преносимо.

...

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com